

Liên Xô qua tấm gương dân số học

Các con số thống kê đôi khi có sức mạnh hơn cả lời bình của một nhà hùng biện. Các chỉ số được thông báo ở đó làm sáng lên thực trạng trong kinh tế, khoa học, trong phạm vi xã hội, cũng như công việc bảo vệ môi trường... vì lẽ đó, các nhà thống kê học, các nhà xã hội học thường không bỏ lỡ cơ hội nắm bắt lấy các con số qua kết quả của các cuộc điều tra, thăm dò khác nhau. Bạn đọc sẽ dễ dàng tìm thấy những dữ kiện của Ủy ban quốc gia Liên Xô đối với những con số thống kê liên quan đến tình trạng nhân khẩu ở đất nước to lớn này.

Nhìn chung, ở Liên Xô tỉ lệ sinh đẻ khá ổn định trong suốt những năm 70. Tuy nhiên, vào những năm 80, cụ thể là năm 1982 là năm mà người ta đã có những biện pháp tích cực nhằm giúp đỡ các gia đình đông con, thì tỉ lệ sinh đã bắt đầu có xu hướng tăng dần lên. Chỉ trong hai năm 1986 – 1987 số trẻ được sinh ra là 11,2 triệu cháu (còn năm 1981 là 4,9 triệu). Hai mươi năm vừa qua tỉ lệ sinh được ghi nhận là cao nhất: cứ 1000 phụ nữ có 80 chị sinh con. Cố nhiên hệ số này có khác nhau ở những vùng khác nhau. Chẳng hạn nếu ở Liên bang Nga, ở Bê-lô-rút-xi-a, ở các nước cộng hòa vùng Ban Tích cứ 1000 phụ nữ có 61 đến 68 chị sinh con, thì ở các nước Trung Á, ở Ca-dắc-xtan, ở A-déc-bai-dan trong 1000 phụ nữ có tới 102 đến 187 chị sinh con.

Một xu hướng đáng buồn kéo dài suốt từ nửa sau của những năm 60 cho tới 1985 là: con số tử vong cứ lớn dần, đặc biệt là ở những người đang tuổi lao động (từ 16 – 60 tuổi). Nguyên nhân của tình trạng tử vong đó là: các bệnh tim mạch, tai nạn lao động và các tai nạn trong sinh hoạt, tổn thương cục bộ trong cơ thể... thời gian vừa qua tình hình đang có sự biến chuyển tốt lên: năm 1987 so với năm 1984 tỉ lệ tử vong như thế đã giảm xuống 7%.

Cũng trong năm 1987 người ta đã ghi nhận có 2.776.600 cặp đăng kí kết hôn, trong đó có hơn 50% phụ nữ ở lứa tuổi 22, hơn 50% ở tuổi 24. Có 65.100 nữ và 46.700 nam kết hôn ở tuổi ngoài 60.

Hàng năm trong đất nước có 1,4% các cặp vợ chồng ly hôn. Tỉ lệ ly hôn cao nhất là ở Liên bang Nga, Lét-tô-ni-a, thấp nhất ở A-déc-bai-dan và Ác-mê-ni-a, tỉ lệ ly hôn ở Liên Xô cao hơn Pháp Tây Đức, Nhật nhưng thấp hơn so với Mỹ. sau các cuộc ly hôn

mỗi năm có hơn 700.000 trẻ em sống trong cảnh có bố không có mẹ hoặc ngược lại. những người may mắn nhất rồi cũng có một gia đình mới: cứ mười năm sau khi ly hôn hoặc sau sự qua đời của vợ hay chồng thì ¼ nữ và hơn 50% nam xây dựng được một gia đình mới của họ.

Người dịch: **MAI VĂN HAI**

Nguồn: Socialisme: principes – pratique – perspectives

Năm 1989